

Email:- legalaidnetwork@gmail.com website:- legalaidnetwork.org

ငြိမ်းချမ်းမှု ရှာဖွေရေး ဟု ခေါ်ဆိုလေ့ရှိသော ဖြစ်စဉ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ ဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး (မြောက်ပိုင်း) ခေါင်းဆောင် နှင့် အဖွဲ့ ဝင်နှစ်ဦးအား အစိုးရအာဏာပိုင်များက ဖမ်းဆီးလိုက်ခြင်း နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေရေးရာ သုံးသပ်ထုတ်ပြန်ချက်

( ) ABSDF မြောက်ပိုင်း ဒုဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်ဆွေဦး နှင့် ၎င်း၏ ရဲဘော်နှစ်ဦး အား ၂၀၁၈ ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ (၃၀) ရက်နေ့တွင် မိုးညှင်းမြို့ ၌ ဖမ်းဆီးလိုက်ခြင်းမှာ အဆိုပါ အဖွဲ့ အစည်းနှင့် ၎င်း၏ အဖွဲ့ ဝင်များကိုသာမက တနိုင်ငံလုံး အပစ်ရပ်စာချုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးသော အဖွဲ့ ရော မထိုးသော အဖွဲ့ များ နှင့် အခြားသော အပြစ်မဲ့ အရပ်သားလူထုကိုပါ ခြိမ်းခြောက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဖမ်းဆီးရခြင်း၏ အကြောင်းပြချက်မှာ အဆိုပါ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မတရားအသင်းအဖြစ် ကြေညာခြင်း ခံထားရသည့် ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် ကေအိုင်အေ ထိန်းချုပ်ထားရာနယ်မြေ အတွင်း ခရီးသွားလာကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ယင်းအချက်မှာ အခြားသော တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ အားလုံးကိုပါ စိုးရိမ်မှု ဖြစ်ပွားစေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကချင်ပြည်နယ် နှင့် ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းတွင် ကေအိုင်အေ ထိန်းချုပ်ထားရာ နယ်မြေများ အမြောက်အများ ရှိနေသော ကြောင့်ပင်။ သို့ဖြစ်၍ အဆိုပါနယ်မြေများအတွင်းခရီးသွားလာကြမည့် အပြစ်ကင်းမဲ့သောအရပ်သားလူထုများ အနေဖြင့် အစိုးရအာဏာပိုင်များ အထူးသဖြင့် မြန်မာစစ်တပ်၏ သံသယဖြင့် ဖမ်းဆီးမှုများ ကြုံတွေ့ နိုင်၍ ဖြစ်သည်။

(၂) ထိုကဲ့သို့ သော ဖမ်းဆီးရခြင်း အကြောင်းသည် ၁၉၀၈ ခုနှစ် မတရားအသင်းဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၁၇ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် နှင့် ဆန့်ကျင်လျက်ရှိသည်။
မတရားအသင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၁) အရ ပြစ်မှု
 မည်သူမဆို မတရားအသင်း၏ အဖွဲ့ ဝင်ဖြစ်လျှင် သို့ မဟုတ် ထိုအသင်း၏ အစည်းအဝေးတွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်လျှင် သို့ မဟုတ် ထိုအသင်းအတွက် ကူညီငွေ၊ ပစ္စည်းကို တောင်းယူ၊ လက်ခံ၊ ထောက်ပံ့လျှင် သို့ မဟုတ် ထိုအသင်းလည်ပတ်ရေးအတွက် တနည်းနည်းဖြင့် အကူအညီပေးလျှင် နှစ်နှစ် ထက် မနည်း၊ သုံးနှစ်ထက် မများသော ထောင်ဒဏ် ပြစ်ဒဏ် နှင့် တကွ ငွေဒဏ်ကိုပါ ကျခံစေရမည်။

ဤမူခင်းနှင့် ဆက်စပ်ကာဥပဒေစိုးမိုးရေးရူထောင်မှနေ၍ ဥပဒေရေးရာ ပြဿနာ အမြောက်အများပေါ်ထွက်လာသည်။

(၃) စစ်မှန်သည့် ဥပဒေစိုးမိုးရေး အခြေခံမူများအရ ခွဲခြားမှု နှင့် မတူညီမှု ကို ဦးတည်သည့် ရွေးချယ်မှု ကျင့်သုံးခြင်းအား ခွင့်မပြုပါ။ ဥပဒေရေး မှောက်တွင် တန်းတူမှုမှာ တလောက လုံးက လက်ခံထားကြသည့် စံသတ်မှတ်ချက် ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။ အပစ်ရပ်စာချုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် အဖွဲ့ (၁၀) ဖွဲ့ အနက် ABSDF တဖွဲ့ တည်း၏ ခေါင်းဆောင်များကိုသာဆန့်ကျင်၍မတရားအသင်းဥပဒေဖြင့် နှစ်ကြိမ်မျှအရေးယူ လိုက်ခြင်းမှာ ရွေးချယ်မှု ကို ကျင့်သုံးရာ ရောက်သည်။ ဤဥပဒေဆိုင်ရာ ပြဿနာအား သင့်တင့်လျောက် ပတ်စွာ၊ အချိန်မှီ၊ ထိထိကျောက်ရောက်မဖြေရှင်း နိုင်ပါမူ အလားတူ အရေးယူမှုများ အဆုံး မသတ်နိုင်လောက်အောင် ဆက်လက်ပေါ်ပေါက်နေပါလိမ့်မည်။ ABSDF ခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့်လည်းအစိုးရအာဏာပိုင်များနှင့် မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်များအား ဦးခေါင်းများ

ညွတ်လျက် ၎င်းတို့ ၏ ဂရုဏာအား မေတ္တာရပ် တောင်းခံမည့်အစား ၊ ဥပဒေအရ ခိုင်ခိုင်မာမာ ရပ်တည် ဖြေရှင်း ရန် တာဝန်ရှိပါသည်။

(၄) နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး နှင့် နိုင်ငံတော် အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည်လည်းကောင်း ကာချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်ခေါင်းဆောင်သည့် မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်များသည်လည်းကောင်းမတရားအသင်း အဖြစ်ကြေညာခြင်းခံထားရသည့် တိုင်းရင်းလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ အစည်းခေါင်းဆောင်များ နှင့် နည်းလမ်းတကျ သို့ မဟုတ် နည်းလမ်းတကျ မဟုတ်ဘဲ အကြိမ်ပေါင်း တချို့ မျှ တွေ့ ဆုံခဲ့ကြပြီး ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ အဖွဲ့ အစည်း များ လည်ပတ်စေရေးအတွက် တနည်းနည်းဖြင့် အကူအညီပေးခဲ့ကြပြီးလည်း ဖြစ်သည်။ ကံမကောင်းစွာပင် ထို အချိန်များတွင် မတရားအသင်း ဥပဒေသည် တိတ်ဆိတ်လျက်ရှိခဲ့သည်။ မည်သူတဦးတယောက်ကိုမျှ ဤ ဥပဒေ အရ အရေးယူခဲ့ခြင်းမရှိ။ ယင်း မှာ ရွေးချယ်မှုကို ကျင့်သုံးခြင်း၏ ထင်ရှားသော သာဓက ဖြစ်သည်။

(၅) မြန်မာနိုင်ငံတွင် စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ထိုစဉ်က နံမည်ဆိုးဖြင့်ကျော်ကြားသော စစ်အာဏာရှင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နေဝင်း သည် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ နှင့်လည်းကောင်း၊ ခုခံစစ်ဆင်နွှဲလျက်ရှိသော တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးကို ရှေ့ရှုသည်ဟူသော တွေ့ ဆုံဆွေးနွေးမှုများ ပြုခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ၎င်းသည် ၁၉၆၈ ခုနှစ် မတရားအသင်းဥပဒေအား ယာယီ ရပ်ဆိုင်းထားခဲ့သည်။¹ ဥပဒေတွင် ရပ် ဆိုင်းပိုင်ခွင့် အပ်နှင်းထားခြင်း(သို့ မဟုတ် ယင်းသို့ သော ရပ်ဆိုင်းခြင်းအတွက် လုပ်ငန်းစဉ်ဖော်ပြထားခြင်း) ဥပဒေ လွှတ်တော်က ပြဌာန်းထားရှိမှသာလျှင် ဥပဒေတရပ်၏ အာဏာတည်မှုအား အစိုးရတရပ်က ရပ်ဆိုင်းနိုင်သည်။

သို့ ရာတွင်ထိုကဲ့သို့ ပြဌာန်းချက် မပါရှိသော်လည်းရပ်ဆိုင်းနိုင်သည့် အခြေအနေရှိသေးသည်။ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ သော ငြိမ်းချမ်းမှု ရှာဖွေရေး ဖြစ်စဉ် သို့ မဟုတ် အခြားသော အလားတူ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းအတွက်နိုင်ငံရေးပါတီ အားလုံး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ကလ အတိုင်အတာ တစ်စုံတရာအထိ အဆိုပါဥပဒေအရ အရေးယူတရားစွဲဆိုခြင်း အား ရပ်ဆိုင်းထားနိုင်သည်။² သို့ ရာတွင် ယင်းမှာ ဥပဒေစွမ်းအင် မပါရှိသော နိုင်ငံရေးဆုံးဖြတ်ချက် ဖြစ်သည်။ မည်သို့ ပင်ဖြစ်စေဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အနေဖြင့် ဤဥပဒေရေးရာပြဿနာအား ချက်ခြင်း ဖြေရှင်းပေးရပါမည်။ သူမ၏ အမျိုး သားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ ချုပ်အစိုးရ အဆင့်သည် အာဏာရှင်ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းအစိုးရထက်မြင့်မားကြောင်းကို လည်းကောင်း ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်နှင့်စပ်လျဉ်းသော အခက်အခဲတစ်စုံတရာအား ထိရောက်စွာကျော်လွှား ရန် နိုင်ငံရေးဆန္ဒရှိကြောင်း ကိုလည်းကောင်းပြသရန် တာဝန်ရှိပါသည်။

(၆) ၂၀၁၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၅ မှ ၁၆ ရက်နေ့ အတွင်း အစိုးရအာဏာပိုင်များနှင့် တနိုင်ငံလုံးအပစ်ရပ်စာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော အဖွဲ့ အစည်းများမှ ခေါင်းဆောင်များ တက်ရောက်သည့် အထူးအစည်းအဝေး အပြီး တွင် အများသိ ကြေညာချက် တစောင်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ယင်းတွင် အခြားအချက်များအပြင် NCA လက်မှတ်မထိုးရသေး သည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ အစည်းများအားလုံးပါဝင်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရေး ဟူသောအချက် တရပ်ပါရှိသည်။ ယင်းကို ကိုးကားလျက် အပစ်ရပ်စာချုပ်လက်မှတ်ထိုး အဖွဲ့ အစည်းများ၏ စုပေါင်းမှု တခုဖြစ်သော PPST ခေါင်းဆောင်များသည် လက်မှတ်မထိုးရသေးသော အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် တွေ့ ဆုံဆွေးနွေးနိုင်ရေးကြိုးပမ်း လျက်ရှိသည်။

အကယ်၍ အပိုဒ် (၅) တွင်ဖော်ပြထားခဲ့သကဲ့သို့ မတရားအသင်းဥပဒေနှင့် စပ်လျဉ်းသော ပြဿနာအား သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ မဖြေရှင်းနိုင်ပါက အစိုးရအာဏာပိုင်များအနေဖြင့် လက်မှတ်မထိုးရသေးသော အဖွဲ့ များ နှင့် တွေ့ ဆုံသည့် အဆိုပါ PPST ခေါင်းဆောင်များအား ဖမ်းဆီးရန် တာဝန်ရှိသည်။ ယင်းသို့ ဖမ်းဆီးပါမူ လုပ်ငန်းစဉ် တခုလုံး ပျက်သုဉ်း သွားပါမည်။ ဖမ်းဆီးခြင်းမပြုပါက ဥပဒေစိုးမိုးရေးဟူသည်မှာ အိပ်မက်ပမာသာ ရှိပါလိမ့်မည်။ ဥပဒေအထောက် အကူပြုကွန်ရက်က ယင်းသို့ သတိပေးခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မတရားအသင်းဥပဒေနှင့် စပ်ဆိုင်သော ဥပဒေ ပြဿနာ အား ထိရောက်စွာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းစေလိုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဖမ်းဆီးစေလို၍ မဟုတ်ပါ။

¹ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အတွေ့ အကြုံအရင့်ကျက်ဆုံး ဟု ဆိုနိုင်သော သတင်းစာဆရာကြီး ဖိုးသောကြာ၏ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုချက်။
² ဒေါက်တာပင်းခက် အိုင်ယာ၊ ဖွဲ့ စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် မီဒီယာ ဥပဒေ ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင်၊ ဗြိတိသျှနိုင်ငံ။

(၇) မြန်မာနိုင်ငံတွင် စစ်မှန်သော ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိနိုင်မည့် တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းမှာ နိုင်ငံတကာက အနိမ့်ဆုံး စံထားချက်အနေဖြင့် အသိအမှတ်ပြုထားသော ဥပဒေစိုးမိုးရေးစံချိန်စံညွှန်းများအား လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းသာဖြစ်သည်။ လက်ရှိသမ္မတကြီး ဦးဝင်းမြင့်သည် ၎င်းမှာ မူလက တရားလွတ်တော် ရှေ့နေတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ကြောင်းအများသိ၊ ထပ်ခါထပ်ခါကြွေးကြော်ခဲ့သည်။ ဤသည်ကို တန်ဖိုးထားရပါမည်။ ယခုအချိန်တွင် ဦးဝင်းမြင့်အနေဖြင့် ဤဥပဒေ ပြဿနာအား ချက်ခြင်းနှင့် ထိရောက်စွာ ဖြေရှင်းနိုင်ရေး အတွက်၎င်း၏ ဥပဒေစွမ်းရည်ကို ပြသရန် တာဝန်ရှိပါသည်။ ပြည်ထောင်စု ဥပဒေအထောက်အကူပြုအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သူ ဦးဉာဏ်ဝင်းတွင်လည်း ထပ်တူ တာဝန်ရှိပါသည်။ အလားတူ တာဝန်မှာ ငြိမ်းချမ်းမှု ရှာဖွေရေး ဖြစ်စဉ် အပါအဝင် နိုင်ငံရေးရာများတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်ပတ်သက်မှုကို ဇောင်းပေးလို သော အမျိုးသမီးခေါင်းဆောင်များ အပေါ်သို့ လည်း ကျရောက်ပါသည်။

သို့ ရာတွင် မည်သည်ကိုမျှ ဦးတည်ဖော်ဆောင်ခြင်း ပြုနိုင်မည် မဟုတ်သော ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ တစ်ရပ်တစ်ရောက်ရန်ကိုသာ အိပ်မက် မက်နေမည့်အစား လူ့ အခွင့်အရေး၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်အခွင့်အရေး နှင့် စစ်ရာဇဝတ်မှု၊ လူသားဆန့်ကျင်ဖြစ်မှု၊ လူမျိုးတုံးသတ်ဖြတ်မှုဟူသည့် ပြစ်မှုကြီးများ ကျူးလွန်ခံရသူများ၏ အခွင့်အရေး များအားလက်တွေ့ မြေပြင်ပေါ်တွင်ခွဲခံကာကွယ် စွမ်းဆောင်ရာ၌ ၎င်းတို့၏ စွမ်းရည်၊ သတ္တိ နှင့် ပိုင်းဖြတ်ချက်တို့အား ပြသရန် တာဝန်ရှိပါသည်။ ယင်းသို့ ပြုခြင်းဖြင့် စစ်မှန်သော ငြိမ်းချမ်းမှု ရရှိအောင်မြင်စေသည်ကို ဦးတည်မည့် ဥပဒေစိုးမိုးရေး အနိမ့် ဆုံး စံထားချက်များအား ဖော်ဆောင်ရာ ရောက်ပါမည်။

အထက်ပါ အခြေအနေများအား ကိုးကားလျက် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဥပဒေအထောက်အကူပြုကွန်ရက်အနေဖြင့် ABSDF မြောက်ပိုင်းခေါင်းဆောင်နှင့် ၎င်း၏ ရဲဘော်နှစ်ဦးအား အမြန်ဆုံး ပြန်လွှတ်ရန်နှင့် မတရားအသင်းဥပဒေအား အသုံးချကာ အခြားသော အပြစ်ကင်းမဲ့သည့်အရပ်သားလူထုများအား ဥပဒေကြောင်းအရနှောက်ယှက်မှုမပြုရန် အစိုးရအာဏာပိုင်များ နှင့် မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်များအား တောင်းဆိုပါသည်။ ယင်းသို့ သံသယဖြင့် ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်မှု ပြုနေသမျှကာလပတ်လုံး ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခံရသူများအား တရားမျှတသော စစ်ဆေးစီရင်မှု ဆိုင်ရာအခွင့်အရေးများ ပေးအပ်ရမည်။ ပြန်လွှတ်ပြီးနောက်တွင်လည်း ၎င်းတို့အား ထိုက်သင့်သော လျော်ကြေးငွေ ပေးအပ်ရပါမည်။

စစ်မှန်သော အမျိုးသား ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို ဦးတည်လျက် အစိုးရအာဏာပိုင်များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများ အပြင် တိုင်းရင်းသားပြည်နယ်များရှိ အခြေခံတိုင်းရင်းသားလူထုများ နှင့် ယင်းတို့၏ အဖွဲ့အစည်းများ အတွင်း ကျင်းပမည့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများ အား ဥပဒေစိုးမိုးရေး ရှုထောင့်မှနေ၍ ပံ့ပိုးပေးသွားရန် ဥပဒေအထောက်အကူပြုကွန်ရက်အနေဖြင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိပါမည်။

ဥပဒေအထောက်အကူပြုကွန်ရက် နေ့စွဲ။ ဒီဇင်ဘာလ (၃) ရက် ၂၀၁၈ ခုနှစ်

အသေးစိတ်သိလိုလျှင် ဆက်သွယ်ရန်
ဦးအောင်ထူး (လူ့ အခွင့်အရေး ရှေ့ နေ)
ဥပဒေအထောက်အကူပြုကွန်ရက်တည်ထောင်သူ
ပင်မ ရုံး မိုင်ဂျာယန်မြို့၊ ကချင်ပြည်နယ်
ဆက်သွယ်ရန်ဖုံး
(၄၆) (၀) ၇၆ ၁၁၅၆ ၂၁၅

Website: legalaidnetwork.org E.mail: legalaidnetwork@gmail.com